

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-909

11.12.2018

If Skadeforsikring NUF

BA - Bygning - innbo (kombinert)

Skade på septiktank – erstatningsoppgjøret – selskapets adferd.

I desember 2015 oppsto det problemer med sikredes septiktank. Skaden ble meldt til selskapet. Det ble ikke rekvirert takstmann, og sikrede engasjerte selv et firma som utførte arbeider på eiendommen gjennom vinteren 2015/2016 og sommeren 2016. Da arbeidene var utført, søkte sikrede erstatning på kr 308 000 fra selskapet for deler av de påløpte utgiftene. Selskapet rekvirerte da takstmann som besiktiget eiendommen i april 2017. Takstmannen konkluderte med at utbedringskostnadene for den dekningsmessige skaden skulle ha utgjort kr 91 687, og selskapet utbetalte erstatning i tråd med takstmannens vurdering. Sikrede klaget på oppgjøret, og anførte at han var påført merutgifter som følge av selskapets adferd da skaden ble meldt. Selskapet erkjente at det skulle vært sendt ut takstmann tidligere, og etterkom delvis sikredes krav ved å utbetale ytterligere kr 145 007. Sikrede ønsket å få erstattet det resterende beløpet, men selskapet opprettholdt sin vurdering. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på ytterligere erstatning.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: Ca. kr 80 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på septiktank og spørsmålet om erstatningsoppgjøret er korrekt.

Sikrede har forsikring som bl.a. omfatter:

A BYGNINGSSKADEFORSIKRING

Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt.

...

A.1 Hvilke skader forsikringen gjelder for

...

A.1.4 Rørbrudd, gass, vann og annen væske

Forsikringen gjelder for

1. bruddskade på bygnings rørledning for gass, vann og annen væske herunder radiator, v.v. bereder eller – beholder, oljetank, septiktank, pumper, drenskum, fyrkjele o.l.

Unntatt er

a skade på drengsledning.

...

d skade på infiltrasjonsledning, spredeledning, spredegrøft.

...

A.5 Skadeoppgjørregler

Forsikringsavtalelovens paragraf 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor.

...

A.5.2 Oppgjørsmåter

Erstatningsgrunnlaget fastsettes til hva det vil koste å

- reparere/utbedre skaden ...

...

Selskapet har rett til å bestemme hvilket av disse alternativene og hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes, eller velge å betale kontant.

Sikrede kan uansett velge kontanterstatning. Erstatningen kan ikke overstige det beløp Selskapet skulle ha betalt for reparasjon eller gjenanskaffelse.

Sikrede fikk problemer med septiktanken i desember 2015 og meldte fra til selskapet om skade 17.12. per telefon. Det er ikke fremlagt notater eller lignende fra samtalen, men i e-post samme dag skrev selskapet:

Som avtalt, venter vi med videre saksgang til arbeidet er ferdig og du har mottatt fakturaene i forbindelse med utbedring av skaden. Fint om firmaet som jobber der kan skrive en kort rapport om skaden og utført arbeid, samt materialet til septiktanken.

Sikrede engasjerte S. som utførte diverse arbeider med septiktanken og eiendommen. Arbeidene ble dels utført i løpet av desember 2015 og januar 2016, dels i løpet av sommeren 2016.

S. utarbeidet tre ulike fakturaer. Faktura nr. 1 var på kr 114 621 inkl. mva. På fakturaen var det spesifisert at den gjaldt "oppbygging av utvidet gårds plass/fundament for garasje, samt fjellsprenging". Denne fakturaen har sikrede ikke krevet erstattet av selskapet.

Faktura nr. 2 var på kr 64 974,50 inkl. mva., og det var spesifisert at den gjaldt "Div istandsettelse og planering opå tomten. (...) Arbeid utført iht. vedlegg og er en del av istandsettelse av septiktank/grøter m.m.". Faktura nr. 3 var på kr 275 477 inkl. mva., og det var spesifisert at den gjaldt "utbedring/ny septiktank og reoppbygging/utbedring av filteranlegg". Sikrede fremmet krav om å få erstattet kr 308 000 av disse fakturaene.

S. skrev en utfyllende forklaring datert 16.12.16:

SKADEOMFANG

Eksisterende septiktank, som var av glassfiber, var defekt. Innvendig skillevegger mellom tre kammer hadde løsnet fra veggene i tanken. Som et resultat av dette ble det "overbelastning" på filteranlegget av "grovere" slammasser som var blitt transportert ut til filteranlegget, som igjen var gått tett.

UTBEDRING

Å kunne utbedre/reparere eksisterende septiktank var "umulig". Tanken måtte graves opp og sendes til fabrikk for utbedring, samt at midlertidige tiltak måtte iverksettes, da det daglig var behov for å benytte avløpsanlegget.

Utbedringsarbeidene ble gjennomført ved at ny septiktank ble montert ved siden av eksisterende skadet tank. Eksisterende avløpsledning fremgravd og koblet til ny tank. Nye rørgrøfter ble lagt fra ny septiktank og frem til filteranlegget. Eksisterende filteranlegg ble gravd opp, og filtermasse skiftet ut/reoppbygd.

For å kunne sette en ny septiktank i området måtte det settes opp en "forstøtningsmur" av Tvedaldsblokker for å fange opp høydeforskjell i terrenget. Området der filteranlegget var/er anlagt er landbruksområde/dyrkbar mark i drift. Alle arbeidene ble utført/gjennomført mens huset var bebodd og i daglig drift.

Etter korrespondanse mellom sikrede og selskapet, rekvirerte selskapet takstmann som besiktiget skaden i april 2017. Fra skaderapporten datert 28.4.17 hitsettes:

Konstruksjon

Boligen har privat kloakkanlegg. Fra bolighuset ligger det avløpsledning ut til septiktank avstand 8 -10 m fra boligen. Septiktank fra byggeår av glassfiberarmert plast og delt i 3 kammer. Fra septiktank ligger det rør til jorde som ligger i tomtegrense og ut på jordet ligger det sanfilteranlegg. Det opplyses at grunnen i området består av leire.

Skade

Skade ble registrert ved at avløp til septik tettet seg. Da septiktanken var full ble denne tømt. Det ble da registrert at skillevegger i septiktank som deler denne i 3 kammer hadde løsnet. Septikmasser i tanken ble derved blandet. Etter hvert tettet avløpet seg.

Årsak

Årsak til skade på tank er mest sannsynlig korrosjon i skruer som innfester skillevegger på tanken til selve tanken. Skade har derved oppstått over lang tid.

Utførte tiltak

Skaden har blitt reparert ved å grave opp terreng utenfor plass for skadet tank. Det er deretter montert ny tank av noe annen type enn opprinnelig. I dette området var terrenget lavere enn området hvor opprinnelig tank var plassert. Dette er kompensert ved å fylle opp et stort område innenfor tanken og med overfylling av ny tank. Et stort areal på egen tomt er fylt opp og tilpasset for parkering. Som følge av at terrenget er hevet så har man valgt å sette opp forstøtningsmur mot jordet av tørrstabet granittblokker. Ut på jordet er hele sandfilteranlegget skiftet ut med nytt.

Påførte kostnader

Tiltak slik det er utført er fakturert med to fakturaer og med samlet beløp eks. m.v.a. 272.361. Skadelidte har i tillegg til dette betalt faktura for forbedringsarbeide og som ikke er medregnet i oppsett overfor selskapet. Beløp eks. m.v.a. 91.697

Begrunnelse for valgt løsning

Skadelidte er forespurt om hvorfor man har valgt løsninger slik det nå er utført. Det opplyses at man ønsket å beholde eksisterende tank for å benytte denne mens reparasjonsarbeidene ble utført. Videre fikk man da råd fra entreprenør om at valgte løsning da ville være ok.

Vurdering

Skadereparasjon utføres normalt sett ved å skifte ut skadede gjenstander og ved tilbakeføring til det opprinnelige. Oppgraving av en skadet tank og montering av ny vil ha en anleggstid på maks to dager og er ikke problematisk med tanke på bruk. Avløpet må maksimalt lukkes i denne tiden.

Store endringer med oppfylling av gårdsplass, oppføring av forstøtningsmur m.m. er derved ikke å anse som del av skadereparasjonen.

Infiltrasjonsanlegg eller sandfilteranlegg som ligger utenfor septiktank er heller ikke å anse som del av skade. Slike anlegg har en normal brukstid på ca 15 år og bør skiftes ved slik intervall. Dette er å anse som vedlikehold.

Reparasjon

Reparasjon skulle ha vært utført som følger;

Skadet tank tømmes for septikmasse. Tanken graves deretter opp. Skadet tank inkl. noe fyllmasse rundt tank fraktes til godkjent deponi. Terreng under tank avrettes med pukk og det monteres ny septiktank. Denne forrigls til rør for innløp og avløp. Det fylles tilbake med telefrie grusmasser og i overflaten ny jord som rakes ut og tilsåes med plenfrø. Man må påregne noe skader på gårdsplass og kjørevege inne på tomten. Skadene repareres ved å legge ut ny grus.

Prisberegning

Samlet reparasjonskostnader eks. m.v.a. 73.350

Ved brev 2.5.17 ga selskapet oppgjør i henhold til taksten. Totalt utgjorde dette kr 91 687 inkl. mva.

Sikrede klagde ved brev 29.6.17. I klagen anførte sikrede hovedsakelig at mesteparten av arbeidene som ble utført var nødvendige for å utbedre skaden. Sikrede presiserte at det også var foretatt forbedringer på eiendommen, men at dette var spesifisert på en egen faktura som han ikke hadde krevd dekket. Sikrede anførte at selskapet burde ha sendt en takstmann da skaden ble meldt i desember 2015, og at dette kunne bidratt til å unngå forskjellene mellom arbeidene som ble utført og takstmannens anbefalte utbedringsmetode. Selskapet hadde gjort en feilvurdering, og det var urimelig at sikrede måtte dekke kostnadene for det.

Ved brev 7.8. skrev selskapet at skaden skulle vært sendt til taksering da den ble meldt. Selskapet tilbød en tilleggserstatning på kr 145 007. Begrunnelsen for at selskapet ikke ville erstatte fakturaene fullt ut var at arbeidene hadde medført en oppgradering av eiendommen, samt at infiltrasjonsgrøft var unntatt dekning i forsikringsavtalen. Totalt fikk sikrede utbetalt kr 236 694 i erstatning.

Sikrede klaget, men selskapet opprettholdt sitt standpunkt.

I etterkant innhentet selskapet ytterligere kommentarer fra takstmannen. I brev 29.8. skrev han at:

Sikrede tar opp forhold knyttet til forbedringsarbeider og antyder at undertegnede ikke i tilstrekkelig grad har vektlagt hans egenkostnad knyttet til dette. Under befaringen ble det gitt informasjon om størrelse på utlegg som er holdt utenfor krav til selskapet og dette er også spesifisert i skaderapporten.

Det vesentlige i denne saken er som følger:

Skadet septiktank kunne ha vært gravd opp og man kunne ha montert ned en ny tank med tilsvarende størrelse og volum der den skadede tanken var plassert. Terrenget kunne deretter vært planert i tilsvarende formasjon som det opprinnelige. Når man har valgt å endre plasseringen på tanken for deretter å oppføre en stor og kostnadskrevende forstøtningsmur så har man ikke gjennomført tilbakeføring til det opprinnelige. Kostnader med slik endring er å anse som forbedringsarbeid.

Sandfiltergrøfter har begrenset funksjonstid. I taksten er det antydning 15 år. Man regner reelt sett 10-15 års levetid for slike anlegg. Det er ikke uvanlig at slike anlegg "punkterer". Avløpsvann fra septik får da direkte forbindelse med innløp og avløp i anlegget og uten at avrenningsvannet filtreres. Utskifting av sandfilteranlegg er ikke å anse som en del av skaden. Dette er rent vedlikeholdsarbeide.

Etter å ha gjennomgått saken på nytt vurderes det slik at sikrede ved oppgjør i henhold til skaderapport 28.04.2017 har fått et fullt ut dekkende oppgjør.

Sikrede krever dekning for hele fakturaen på kr 308 000 og anfører at selskapet brøt sine egne retningslinjer ved å ikke engasjere takstmann da skaden ble meldt, og at det er urimelig at han skal bli påført merutgifter som følge av dette. Sikrede har også anført at takstrapporten inneholder feil, og at han allerede har dekket de oppgraderingene som er gjort på eiendommen.

Selskapet avviser ansvar utover de kr 236 694 som er utbetalt og anfører at deler av skaden er unntatt dekning i forsikringsvilkårene, samt at det er foretatt vedlikehold og forbedringer som ikke er dekningsmessige. Sikrede må derfor dekke en forholdsmessig del av kostnadene, og selskapets oppgjør overstiger hva selskapet måtte ha betalt for utbedring av den dekningsmessige skaden.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på ytterligere erstatning fra selskapet.

Ifølge forsikringsvilkårene skal erstatningen fastsettes til hva det vil koste å "reparere/utbedre skaden". Det er derfor bare den skaden som er omfattet av forsikringen som skal erstattes.

Normalt erstattes skaden etter takst. Takstmannen anslo skaden til kr 91 687. Sikrede har totalt

fått utbetalt kr 236 694. Nemnda kan ikke se at sikrede har dokumentert at den skaden forsikringen omfatter utgjør mer enn kr 236 694. Forsikringen inneholder unntak for "Utgifter til vedlikehold og forbedringer" og for "skade på infiltrasjonsledning", og selskapet kan ikke bli ansvarlig for utgifter omfattet av disse unntakene fordi om det i første runde unnlater å sende takstmann. Selskapet kan bli ansvarlig for differansen mellom faktiske og takserte reparasjonsomkostninger for dekningsmessig skade, men ikke mer.

Etter dette har selskapet ikke noe ytterligere ansvar.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Peter Bjurvill (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).